

BAZĂ COMUNĂ DE IMPOZITARE ÎN SCOPUL ÎMBUNĂTĂȚIRII MEDIULUI DE AFACERI PENTRU IMM-URILE EUROPENE

Mihaela GÖNDÖR*

ABSTRACT: *The political and social preferences of each country require independence in creating national tax policy. The divergence in the tax systems of the EU Member States has created many obstacles and therefore incompatibility with the internal market. By eliminating these distortions the Community achieves its aim of a single market. Today, companies operate throughout Europe thanks to the common rules established in the internal market, but at the same time more distortions have been created because of differences in Member States' fiscal policy and interpretations of existing EU common tax rules. This is particularly important for the 23 million SMEs in Europe, which often have only limited resources and insufficient expertise to comply with complex juridical rules and procedures. Double taxation, the lack of tax harmonization, tax-related hindrance of business restructuring and enormous compliance costs are just some barriers to a more competitive and open European market. Removing these obstacles by adopting more clear and consistent common juridical rules would significantly spur investment and contribute to enhancing the competitiveness of the EU economy.*

KEYWORDS: *Common corporate tax base, common juridical tax rules, costs of compliance for SMEs*

JEL CLASSIFICATION: *K34, F36, H32*

1. INTRODUCERE

Pe măsură ce Uniunea Europeană se apropie de o integrare mai completă, apar tot mai multe întrebări legate de politica economică, întrebări care riscă să rămână fără un răspuns definitiv. Printre acestea, probabil nici una nu este atât de controversată precum cea legată de viitorul impozitării în interiorul Uniunii Europene. În primul rând, în urma creării Uniunii Monetare Europene, respectiv a “europenizării” politicii monetare, politica fiscală, care include ca și componentă de bază impozitarea, rămâne unul dintre puținele

* Conferențiar universitar dr., Universitatea “Petru Maior” din Tîrgu-Mureș, Facultatea de Științe Economice, Juridice și Administrative, ROMÂNIA.

instrumente la dispoziția guvernelor în efortul lor de a-și influența propria economie. Mai mult, chiar și politica fiscală a fost constrânsă prin introducerea Pactului de Stabilitate și Creștere, în condițiile în care impozitarea constituie componenta finală rămasă la latitudinea statelor prin care acestea pot face față șocurilor asimetrice. Acestea fiind spuse, nu este o surpriză faptul că dezbaterile privind impozitarea în cadrul UE este una aprinsă. Literatura de specialitate pe această temă este alimentată de o întrebare de bază: Armonizarea fiscală sau competiția fiscală reprezintă cea mai bună soluție în condițiile actuale de asimetrie accentuată a ratelor de impozitare din cadrul UE? Deloc surprinzător, punctele de vedere se desfășoară pe o gamă foarte variată, de la o totală pro-armonizare la o totală pro-concurență fiscală. Per ansamblu, literatura de specialitate nu face decât să accentueze ambiguitatea subiectului în sine, având ca argument încercările tot mai complexe de a exprima realitatea deosebit de complexă a situației europene.

Armonizarea fiscală constă în coordonarea sistemelor de impozitare în cadrul Uniunii Europene în măsură să evite schimbările de concurență privind politicile fiscale naționale, care ar putea avea efecte adverse în cadrul pieței comune. O armonizare fiscală completă care să acopere 27 de țări este o sarcină dificilă, pornind de la considerentul că acest larg domeniu reprezintă de fapt prerogativa fiecărui stat membru. Cu toate acestea, putem vorbi despre un oarecare nivel de armonizare atins în domeniul impozitării indirecte, respectiv în cazul TVA, accizelor și taxelor vamale.

Obligațiile administrative și juridice în scopuri fiscale reprezintă pentru IMM-uri efort, timp și costuri. Reducerea birocrăției și crearea unui mediu mai bun de afaceri reprezintă o prioritate a politicii Comisiei Europene. Unele state membre au înregistrat recent progrese în acest domeniu. Rămân totuși multiple căi de îmbunătățire a procedurilor de conformare fiscală care variază în statele membre. Schimbul de bune practici în domeniu poate încuraja autoritățile naționale să identifice procedurile suboptimale și să-și perfecționeze cadrul juridic și administrativ în domeniul fiscalității IMM-urilor. Este adevărat că guvernele trebuie să evalueze și să colecteze suficiente venituri pentru a-și atinge obiectivele și a-și respecta obligațiile. Cu toate acestea, este importantă, acolo unde este posibil, reducerea costurilor de conformare și a celor administrative suportate de contribuabili.

2. CONTEXTUL ACTUAL AL POLITICII UE DE ARMONIZARE FISCALĂ

Politica fiscală este un instrument important de conducere a economiei datorită abilității sale de a influența valoarea produsului intern brut. Suveranitatea fiscală este considerată una dintre componentele fundamentale ale suveranității naționale, astfel încât sistemele fiscale variază foarte mult ca urmare a diferențelor dintre țări privind structurile economice, sociale și concepțiile privind rolul impozitării în general sau al unui impozit în particular.

Diferite țări au diferite regimuri fiscale din diferite motive. De exemplu, acciza pe tutun în Marea Britanie este mult mai ridicată decât în Spania sau Franța. Cum ar putea fi aceasta armonizată la nivelul celor trei țări? Marea Britanie ar putea pretinde nivelul ridicat al acesteia în vederea descurajării fumatului și pentru obținerea de efecte suplimentare în domeniul sănătății și bunăstării, pe când industria tutunului în Spania ar putea fi puternic

afectată deoarece orice creștere a fiscalității în domeniu ar genera șomaj. Pe de o parte sistemele naționale de impozitare au un efect negativ asupra integrării UE și asupra climatului de afaceri pentru IMM-urile europene, reprezentând obstacole care se cer depășite pentru a profita din plin de avantajele pieței comune. Pe de altă parte, armonizarea fiscală este în măsură să potențeze funcționarea pieței comune, astfel încât bunurile, serviciile, persoanele și capitalul să circule liber pe teritoriul UE. Ca o consecință a integrării, contribuabilii au mai multe posibilități de a evita impunerea ridicată dintr-o țară prin mutarea sursei impunerii în țări cu niveluri ale fiscalității mai reduse, astfel încât oportunitățile de creștere economică se mută dintr-o țară în alta. Practic, armonizarea fiscală ar presupune creșterea impozitelor.

De la crearea Pieței Comune, au fost rezolvate multe neconcordanțe în domeniul fiscal prin acțiunea coordonată la nivelul UE. În astfel de cazuri suveranitatea fiscală a fost limitată. Aceste situații sunt legate în principal de problemele transfrontaliere care reprezintă obstacole pentru piața internă sau care generează evaziune fiscală ilicită sau licită. În pofida încercărilor Comisiei Europene de a forța armonizarea fiscală, există o oarecare lipsă de sprijin din partea majorității statelor membre. Aceasta se datorează în mare parte consecințelor negative ale armonizării în plan național și naturii imperfecte a regimului de adoptare a deciziilor de politică fiscală la nivelul UE.

Atât crearea Pieței Comune cât și realizarea Uniunii Economice și Monetare au generat noi inițiative comunitare în domeniul fiscal. Înlăturarea restricțiilor din calea mobilității capitalului a creat temeri conform cărora competiția fiscală va eroda bazele fiscalității naționale, cu efecte adverse pentru ocuparea forței de muncă și pentru protecția socială. Politicile economice sunt sugerate și implementate atât la nivel național cât și european. Într-adevăr, politica economică este în primul rând o responsabilitate națională, chiar dacă Tratatul UE declară că aceasta ar trebui considerată “o chestiune de interes comun” și coordonată de Consiliul UE. Ultima extindere a UE a adâncit disparitățile fiscale din cadrul acesteia. În același timp, adoptarea monedei unice în 16 state europene a făcut necesară apropierea cotelor de TVA și crearea unor norme comune în domeniul impozitării întreprinderilor din cadrul uniunii. Atunci când euro a luat ființă, politica monetară a devenit responsabilitatea Băncii Centrale Europene (BCE), instituție independentă, creată în acest scop. Politica fiscală (privind atât veniturile cât și cheltuielile publice) rămâne în mâinile fiecărui guvern – în condițiile în care acestea se angajează să respecte regulile stabilite de comun acord privind finanțele publice, reguli cunoscute sub denumirea de Pactul de Stabilitate și de Creștere. Guvernele își asumă de asemenea întreaga responsabilitate pentru propriile politici structurale (în domeniul muncii, pensiilor și piețelor de capital), acceptând totuși coordonarea lor în vederea atingerii obiectivelor comune de stabilitate, creștere și ocupare a forței de muncă.

În concluzie, în domeniul armonizării fiscale la nivelul UE, doar cotele de TVA și accizele au atins un înalt nivel de armonizare odată cu crearea pieței unice și cu eliminarea controalelor fiscale intracomunitare, în baza articolului 93 (9) al Tratatului CE, astfel prevenind dubla impunere, combătând evaziunea fiscală și tulburarea competiției fiscale.

În domeniul taxelor vamale, UE a obținut cel mai înalt nivel de armonizare fiscală. Pentru comerțul intracomunitar taxele vamale au fost eliminate, iar în relațiile comerciale cu țări, statele membre practică un tarif vamal comun.

2.1 Obiective în domeniul politicii fiscale

Începând cu 1997, statele membre s-au angajat într-o largă dezbateră în domeniul coordonării activității în vederea controlării efectelor negative ale competiției fiscale. Aceasta s-a axat pe trei domenii: impozitarea întreprinderilor, impozitarea veniturilor din economisire și impozitarea redevențelor între companii private. Odată cu “pachetul fiscal” pentru combaterea concurenței fiscale dăunătoare, Consiliul European a adoptat¹:

- Un cod de conduită în domeniul impozitării întreprinderilor (decembrie 1997);
- Un instrument pentru reducerea discrepanțelor în impozitarea efectivă a veniturilor din economii sub forma de dobânzi (“Savings Taxation Directive”, June 2003);
- Un instrument pentru reglementarea impozitelor reținute la sursă pentru dobânzile transfrontaliere și a redevențelor efectuate între întreprinderi asociate (“Interest and Royalty Payments Directive”, June 2003).

În ceea ce privește codul de conduită în domeniul impozitării întreprinderilor, prima măsură a vizat introducerea unei baze de impozitare comune consolidate pentru afacerile din UE (Common Consolidated Corporate Tax Base, CCCTB), strategie la care Comisia Europeană lucrează încă din 2001, dar nefinalizată în momentul de față. A doua serie de măsuri este menită să simplifice mediul fiscal, pentru a crea un context juridic corect, în vederea eliminării obstacolelor care îngreunează respectarea obligațiilor în domeniul TVA pentru întreprinderi; A treia serie de măsuri vizează înlăturarea taxelor vamale care reprezentau piedici în calea afacerilor în cadrul UE, măsură finalizată cu succes. A patra măsură are ca scop crearea unei noi strategii de impozitare a autoturismelor și de reglementare a taxei de înmatriculare. A cincea măsură privește o nouă politică de combatere a dezechilibrelor datorate evaziunii fiscale ilicite sau licite². Deoarece coexistă diferite sisteme de impozitare a întreprinderilor, activitățile transfrontaliere sunt tratate diferit față de activitățile similare de pe piața internă.

În ceea ce privește politica fiscală generală, UE urmărește atingerea unor obiective:

1. Un prim obiectiv pe termen lung îl reprezintă prevenirea distorsionării competiției din cadrul Pieței Comune pe baza diferențelor din sistemul național al impozitelor indirecte. Acesta a fost de fapt scopul adoptării Articolului 93 (99) privind TVA și accizele.

2. În domeniul impozitării directe, în care normele legale existente iau în majoritate forma unor acorduri bilaterale între statele membre, obiectivul principal al UE este să limiteze căile de realizare a evaziunii fiscale și să prevină dubla impunere.

3. Orientările recente în direcția unei politici europene comune de impozitare a veniturilor companiilor au ca obiectiv prevenirea efectelor negative ale concurenței fiscale, în special a „migrării” bazelor de impozitare naționale, prin mutarea sediilor corporațiilor în țările cu regimuri fiscale mai avantajoase. Deși o asemenea concurență poate avea un efect pozitiv prin limitarea capacității guvernelor de a crește impozitele în vederea creșterii cheltuielilor publice, ea poate de asemenea să ducă la dezechilibre fiscale. În ultimii ani, în totalul veniturilor fiscale, ponderea prelevărilor aferente factorilor de producție relativ mobili, cum este cazul capitalului (impozite pe dobânzi, dividende, veniturile companiilor),

¹ European Commission, *Tax harmonization, glossary updated given the recent signing of the Treaty of Lisbon*, 2010, in http://europa.eu/scadplus/glossary/tax_harmonisation_en.htm

² European Commission, *Towards Tax Co-ordination in the European Union: a package to tackle harmful tax competition*, 1997, in http://europa.eu/legislation_summaries/customs/111027_en.htm

s-a redus, în timp ce ponderea prelevărilor aferente factorilor mai puțini mobili, cum este cazul forței de muncă (de exemplu contribuțiile sociale), a crescut.

4. Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Economică și Monetară a introdus o nouă dimensiune politicii fiscale generale, limitând în mod strict capacitatea guvernelor de a finanța cheltuielile publice prin împrumuturi. În baza Pactului pentru Stabilitate și Creștere, statele membre ale UE au voie să înregistreze deficite bugetare de maxim 3% din PIB. Obiectivul general al Pactului îl constituie menținerea echilibrului bugetar la nivelul fiecărui stat membru. Creșterea cheltuielilor publice poate fi finanțată numai pe baza creșterii veniturilor bugetare. În acest context, politica fiscală devine un instrument special de creștere economică pentru fiecare stat.

Deși toate aceste obiective au fost larg acceptate, guvernele manifestă reticență în a face orice pas major în direcția armonizării fiscale la nivelul UE, astfel încât Comisia Europeană nu poate adopta nici o măsură în lipsa unanimității cerute de regulament. Orice propunere în legătură cu impozitarea la nivel comunitar trebuie să respecte principiul subsidiarității³. Conform principiului subsidiarității, statele membre ale UE se bucură de independență în adoptarea politicii și a legislației considerate mai avantajoase pentru noile politici de dezvoltare, în condițiile în care găsirea unei soluții la nivel european ar dura foarte mult. În plus, suveranitatea fiscală dă statelor dreptul de control direct atât asupra regulilor fiscale cât și asupra veniturilor fiscale.

În concluzie, deși la nivelul Uniunii Europene este necesară o reformă a sistemului de impozitare a întreprinderilor în vederea conformării la cerințele pieței comune, armonizarea impozitelor directe ar încălca principiul subsidiarității. Chiar mai mult, armonizarea impozitelor directe (de exemplu nivelul impozitelor pe veniturile companiilor) ar avea un impact negativ asupra afacerilor, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.

3. IMPLICAȚII PENTRU MEDIUL DE AFACERI AL IMM-LOR EUROPENE

În vederea îndeplinirii obiectivelor strategiei de la Lisabona, UE trebuie să îmbunătățească atât cadrul legislativ european, cât și național. Normele juridice mai bune creează un cadru favorabil pentru realizarea programului de creștere economică, de ocupare a forței de muncă și de creștere a productivității muncii. Acest aspect prezintă o importanță deosebită pentru cele 23 de milioane de IMM-uri din Europa, care au adesea resurse insuficiente și deci acces limitat la experți fiscali pentru a se conforma cu normele și procedurile juridice complexe. Conformarea cu normele juridice fiscale poate reprezenta o provocare pentru întreprinderile mici. În domeniul fiscal, de multe ori legislația este mai mult decât complexă. Legislația fiscală este adoptată astfel încât să fie aplicabilă tuturor afacerilor, indiferent de mărime și tuturor tipurilor de tranzacții economice, chiar și pentru operații care pot fi realizate doar de marile corporații.

Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) constituie baza economiei europene. Există aproximativ 23 de milioane de IMM-uri în Uniunea Europeană, care reprezintă 99% din totalul întreprinderilor și care oferă aproximativ 75 de milioane de locuri de muncă⁴. Este

³ European Parliament, *Taxation in the European Union: Report on the Development of Tax Systems*, in http://www.europarl.europa.eu/parliament/expert/displayFtu.do?language=en&id=74&ftuId=FTU_4.18.1.html

⁴ European Commission, *Simplified Tax Compliance Procedures for SMEs, 2007*, in http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemshortdetail.cfm?item_id=3327

recunoscut faptul că un mediu de afaceri prielnic IMM-urilor, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național, este crucial pentru creșterea economică și pentru locuri de muncă în Europa. Dintre toate obligațiile pe care trebuie să le respecte întreprinderile, obligațiile fiscale (care includ nu numai plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor, ci și activități precum documentarea, înregistrarea contabilă, declararea și înregistrarea la organele fiscale, etc.) reprezintă unele dintre cele mai importante. Pentru a nu încălca normele juridice fiscale extrem de variate, întreprinderile sunt nevoite să își angajeze consultanți fiscali, experți contabili sau să apeleze la astfel de specialiști din exterior. De altfel obligațiile fiscale variază de la un plătitor la altul și de la țară la țară. În acest sens, OECD a identificat patru categorii majore de obligații⁵:

- 1.Înregistrarea în sistemul organelor fiscale,
- 2.Obținerea informațiilor în vederea respectării la timp a obligațiilor fiscale
- 3.Declarațiile fiscale (declararea informațiilor complete și corecte, inclusiv înregistrarea acestora în contabilitate)
- 4.Plata la timp a impozitelor, taxelor și contribuțiilor.

Comisia Europeană a adăugat un al cincilea punct la clasificarea OECD, respectiv⁶:

- 5.Informarea continuă asupra obligațiilor și procedurilor fiscale.

Astfel, conformarea fiscală reprezintă un efort, un cost care nu trebuie subestimat. Sarcinile administrative și cele juridice în general și conformarea fiscală în particular reprezintă elemente de cost care influențează profitul întreprinderilor și deci mărirea impozitelor de plată, în special pentru IMM-uri.

Capitalul propriu al multor companii, în special al întreprinderilor mici, este destul de slab. Acest fapt creează vulnerabilitate în caz de recesiune economică și agravează problemele legate de schimbări structurale, de reorientări ale afacerii sau de obțineri de credite. Normele actuale de impozitare pot avea un impact important asupra deciziilor de investiții. Creșterea complexității legislației fiscale și a sarcinii fiscale nu au ca efect numai problemele pe care le creează întreprinderilor, ci pot avea, de asemenea, un impact negativ asupra conformității fiscale a contribuabililor în general și asupra costurilor sistemului fiscal al administrației fiscale.

Legislațiile naționale, cel puțin în principiu, nu fac distincție între IMM-uri și întreprinderi mai mari. Acest fapt înseamnă că legile fiscale sunt astfel adoptate încât să fie opozabile tuturor întreprinderilor, indiferent de dimensiunea acestora – sunt foarte rare distincțiile între întreprinderile mici și cele mari. Problema se complică și mai mult atunci când întreprinderile fac afaceri în străinătate. Normele fiscale diferite, dificil de asimilat și în plus ratele diferite de impozitare creează obstacole reale în calea competitivității reale.

Din moment ce normele fiscale trebuie să acopere toată gama de tranzacții posibile de efectuat de către întreprinderi, ele trebuie să fie suficient de cuprinzătoare, acoperind chiar și cele mai complexe operațiuni de afaceri ale marilor corporații multinaționale. În consecință, micile întreprinderi sunt nevoite adesea să se zbată pentru a aplica aceste norme fiscale.

⁵ OECD Guidance Note, Managing and improving tax compliance OECD, 2004, p. 7

⁶ European Commission, Simplified Tax Compliance Procedures for SMEs, 2007, in http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/items/shortdetail.cfm?item_id=3327

4. SOLUȚIA: CONSOLIDAREA NORMELOR FISCALE

Pornind de la realitatea că, pe de o parte, pentru Uniunea Europeană armonizarea fiscală este un obiectiv aproape imposibil de atins și că pe de altă parte existența atâtor norme fiscale naționale diferite ridică probleme tuturor companiilor care desfășoară activități economice în afara granițelor, soluția ar putea fi consolidarea normelor fiscale.

Încă din 2001, Comisia Europeană, în cadrul Comunicării COM (2001) 582, a prezentat punctul său de vedere privitor la o bază comună consolidată de impozitare a întreprinderilor, argumentând că aceasta ar reprezenta singura cale de eliminare a piedicilor din calea activităților transfrontaliere ale întreprinderilor UE⁷. Această idee nu a fost acceptată nici de către toate statele membre, nici de către mediul de afaceri în ansamblu. Din cele 25 state membre, 20 au sprijinit ideea. Germania și Franța au sprijinit în totalitate implementarea unei baze comune de impozitare pentru întreprinderi în virtutea faptului că aceasta ar sfârși dumpingul fiscal al acelor state membre cu rate foarte mici de impozitare a companiilor⁸. Uniunea întreprinderilor mici și mijlocii (SME Union) s-a opus și se opune armonizării fiscale, argumentând că aceasta ar avea un impact negativ asupra competiției fiscale.

Astăzi, singura soluție de simplificare a normelor fiscale naționale atât de variate, pare a fi implementarea la nivelul tuturor întreprinderilor din UE a unei baze comune de impozitare. Care ar fi obstacolele? În primul rând, un obstacol ar fi votul în unanimitate al Consiliului de Miniștri, dar care ar putea fi rezolvat printr-o cooperare mai strânsă între statele membre. În al doilea rând, procedura complicată de implementare a bazei comune de impozitare pentru întreprinderi a determinat reticența guvernelor și a mediului de afaceri. Chiar mai mult, unele state membre și-au exprimat îngrijorarea că implementarea unei baze comune de impozitare pentru întreprinderi ar implica armonizarea ratelor de impozitare. Pentru multe state membre, politica fiscală competitivă reprezintă un avantaj comparativ. Politica fiscală competitivă este benefică pentru IMM-uri, care sunt considerate cele mai mari creatoare de bunăstare și de locuri de muncă⁹. Trebuie acordată prioritate problematicii reducerii costurilor de conformare fiscală și eliminării pierderilor în tranzacțiile transfrontaliere generate de divergențele între sistemele de impozitare a întreprinderilor aparținând diferitelor state membre. Aceste aspecte sunt mai semnificative în cazul activităților întreprinderilor mici și mijlocii.

Ca avantaje importante ale implementării bazei comune de impozitare pentru întreprinderi putem enumera reducerea numărului de dispute transfrontaliere, creșterea eficienței relațiilor economice internaționale și reducerea riscului dublei impuneri.

Pentru a preîntâmpina reticența unor state membre, ar trebui subliniat faptul că obiectivul nu este armonizarea cotelor de impozitare, ci regulile de stabilire a bazei de impozitare în vederea obținerii unor norme fiscale uniforme, simplitate și transparență pentru sistemele fiscale naționale. Ba chiar în mod contrar, suveranitatea fiscală, care presupune respectarea cotelor naționale diferite de impozitare, rămâne instrumentul de

⁷ International Chamber of Commerce, *An optional Common Consolidated Corporate Tax Base in Europe: implications for businesses worldwide*, 2007, in <http://www.iccwbo.org/policy/taxation/id7743/index.html>

⁸ Parker George, *EU Tax harmonization plan "ready in three years"*, 25 May 2005, Financial Times

⁹ SME Union of the European People's Party, *Special Report: Tax Time*, The Entrepreneur newsmagazine No 10, March 2010, p.3e in <http://www.entrepreneur.com/tax/index.html>

asigurare a competiției fiscale sănătoase între statele membre, promovând astfel eficiența economică. Obiectivul este, de altfel, crearea unei piețe și a unui sistem fiscal mai eficiente pentru întreprinderile care operează în UE tocmai prin crearea unei baze comune și competitive de impozitare.

Tot în ideea reducerii reticenței guvernelor unor state membre, ar fi oportună implementarea bazei comune de impozitare doar pentru întreprinderile din acele state care și-au manifestat acordul. Celelalte state membre ar putea să se alăture acestui regim într-o etapă ulterioară. În orice caz, statele membre controlează legislația fiscală a UE deoarece Tratatul UE impune unanimitate de voturi (articolele 93, 94 din Tratatul UE) și deoarece principiul subsidiarității permite statelor membre să-și păstreze legislația fiscală națională.

Coordonarea fiscală în baza principiului subsidiarității presupune compatibilitatea legislației naționale cu acordurile europene. Consolidarea normelor de impozitare trebuie să aibă la bază recunoașterea acestora de către toate statele membre. Aceasta este singura soluție de a crește gradul de armonizare a impozitării companiilor la nivel European, fără a fi afectate ratele de impozitare.

5. CONCLUZII

Conformarea cu normele fiscale, în special, poate reprezenta o provocare pentru micile întreprinderi. Legislația fiscală este în multe cazuri destul de complexă și diferențele însemnate de la țară la țară creează probleme întreprinderilor care desfășoară tranzacții în afara granițelor țării. Legile fiscale sunt elaborate astfel încât să fie aplicate afacerilor de toate mărimile și oricăror tipuri de tranzacții economice, chiar și operațiunilor care sunt efectuate doar de marile corporații. O reglementare mai bună a fiscalității va contribui la crearea unor condiții mai favorabile de creștere economică în vederea atingerii obiectivului unei Europe mai atractive pentru investiții și muncă. Îmbunătățirea reglementărilor fiscale europene și naționale trebuie să cuprindă măsuri de simplificare, transparență și reducere a costurilor administrative. Acest lucru este esențial în special pentru IMM-uri, care sunt afectate în mod disproporționat de obligațiile administrative și juridice.